

URAD RS ZA VARSTVO KONKURENCE

Datum: 19. 06. 2001

Št.: 3072-4/00 -24

Urad RS za varstvo konkurence, Kotnikova 28, Ljubljana (v nadaljevanju: Urad), je na podlagi 4. člena Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94, 47/97, 60/99) in 34. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 56/99; v nadaljevanju: ZPOMK) ter ob smiselni uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99) glede dogovora o medsebojnem sodelovanju med podjetjema Festival Ljubljana, Trg francoske revolucije 1-2, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Darko Brlek po pooblaščenju odvetniku Branku Resniku, Osojnikova 3/IV, Ptuj (v nadaljevanju: Festival Ljubljana), in Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa generalni direktor Mitja Rotovnik (v nadaljevanju: Cankarjev dom), sprejel naslednjo

ODLOČBO:

1. Podjetji Festival Ljubljana in Cankarjev dom sta kršili prvi odstavek 5. člena ZPOMK, ker sta se v Dogovoru o medsebojnem sodelovanju z dne 30. 11. 2000 (v nadaljevanju: Dogovor) sporazumeli o naslednjem:

- "Podpisnika se bosta obveščala o izvedbi prireditev ali pa ne bosta omogočila prireditve drugemu organizatorju v tednu, ko ima en podpisnik že načrtovano enako zvrstno oziroma enako žanrsko prireditev v poletnem gledališču Križank ali v Gallusovi dvorani." (del prvega odstavka 3. člena Dogovora);
- "Festival Ljubljana in Cankarjev dom sprejmeta s tem dogovorom konkurenčno klavzulo, ki jo bosta dosledno spoštovala.
Partnerja se bosta med seboj pravočasno obveščala o ključnih kratkoročnih in srednjeročnih programskih potezah. Mišljeni so predvsem tisti vrhunski in zelo dragi glasbeniki, ansambli, simfonični orkestri, operne, baletne in plesne predstave, za katere je z vidika umetniškega programa in kulturnih potreb Ljubljane povsem dovolj, da se v koledarju prireditev pojavljajo v razumnih časovnih presledkih.
Sprejetje tega dogovora je za oba partnerja moralna obveza v tem smislu, da se potem, ko je eden izmed njiju pridobil ali pa si dlje časa prizadeva, da bi si pridobil določenega vrhunskega umetnika ali ansambel, drugi ne bo angažiral v tem smislu, da bi ga pridobil še pred dogovorjenim ali predvidenim nastopom v Ljubljani." (4. člen Dogovora);
- "Cankarjev dom in Festival Ljubljana bosta drug drugemu zaračunavala uporabo dvoran in drugih prostorov v višini 50% cene najema vsake konkretne dvorane oz. prostora po veljavnem ceniku (oba cenika sta v obliki priloge sestavni del dogovora)" (del drugega odstavka 5. člena Dogovora);
- Cankarjev dom in Festival Ljubljana drug drugemu v 50% ceno najema vključujeta tudi paviljon za prodajo vstopnic in blagajno Cankarjevega doma (tretji odstavek 5. člena Dogovora);
- Festival Ljubljana in Cankarjev dom bosta pripravljalne in pospravljalne termine v vseh dvorinah in prostorih obračunavala po 25% polni ceni najema (četrti odstavek 5. člena Dogovora).

- Tudi v tem primeru (op. Urada: t.j. v primeru izposoje posameznih elementov tehnične opreme in glasbil brez sočasnega najema dvoran ali prostorov) **velja dogovor o medsebojnem zaračunavanju najema v višini 50% cene veljavnega cenika (zadnji stavek 6. člena Dogovora).**

2. Določila Dogovora iz prve točke izreka so prepovedana in nična.

3. Izrek odločbe se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

1) Urad je 19. 12. 2000 prejel prošnjo Ministrstva za kulturo, Cankarjeva 5, Ljubljana, za izdajo mnenja o dopustnosti dogovora o medsebojnem sodelovanju med Festivalom Ljubljana in Cankarjevim domom. Po pregledu dogovora je Urad ugotovil, da ta vsebuje z vidika določb ZPOmK vrsto spornih določb, ki bi utegnile imeti za cilj oz. katerih učinek bi lahko bil preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence v Republiki Sloveniji. Zaradi tega je Urad 03. 01. 2001 po uradni dolžnosti sprejel sklep o uvedbi postopka zoper zadevni podjetji zaradi domnevne kršitve 5. člena ZPOmK.

I. STRANKI POSTOPKA

2) Festival Ljubljana je javni zavod, ustanovljen z odlokom Mestne občine Ljubljana (Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Festival Ljubljana, Uradni list SRS, 72/1988). Akt o ustanovitvi javnega zavoda kot dejavnost Festivala Ljubljana določa obratovanje objektov za kulturne prireditve. V okviru te dejavnosti Festival Ljubljana tudi organizira in posreduje kulturne vrednote s področja glasbene, plesne in gledališke dejavnosti. Akt o ustanovitvi kot dejavnosti primeroma navaja predvsem organizacijo mednarodnega poletnega festivala, organizacijo koncertnih, opernih, baletnih, folklornih in dramskih predstav in prirejanje simpozijev, predavanj, seminarjev in drugih oblik izobraževanja ter izdajanje publikacij vseh vrst s področja svoje dejavnosti.

3) Cankarjev dom je javni zavod (prvi člen statuta iz leta 1991), ustanovljen z Aktom o ustanovitvi, ki ga je takratna Skupščina mesta Ljubljane izdala 16. 03. 1978. Akt o ustanovitvi kot temeljno dejavnost Cankarjevega doma opredeljuje programiranje izvajanja kulturnih in družbenih prireditev ter oddajanje dvoranskih in drugih prostorov v kulturnem domu. Slednji se oddajajo zlasti za kongrese in konference, osrednje republiške in druge pomembnejše proslave, mednarodna srečanja, znanstvene simpozije, kongrese združenj in društev in za kulturno-umetniške prireditve, kot so koncertna, operno-baletna, gledališka in festivalna dejavnost.

II. DOGOVOR O MEDSEBOJNEM SODELOVANJU

4) Dogovor o medsebojnem sodelovanju med Festivalom Ljubljana in Cankarjevim domom (v nadaljevanju: Dogovor) je bil sklenjen 30. 11. 2000. Iz določbe prvega člena izhaja, da sta stranki s sklenitvijo Dogovora želeli utrditi in razviti medsebojno dolgoletno sodelovanje in prispevati k učinkovitosti mestne kulturne politike. V ta namen sta stranki sprejeli obojestranske zaveze glede programskega (2. člen) in poslovnega sodelovanja (3. člen), konkurenčno klavzulo (4. člen), obveznosti

v povezavi z uporabo dvoran in prostorov (5. člen) ter najemom tehnične opreme in glasbil (6. člen), obveznosti glede obveščanja (7. člen), usklajevanje terminov (8. člen), pravila o finančnem sodelovanju (9. člen) in dogovor o skupnem nastopu v stikih z javnostmi (10. člen).

5) Stranki postopka sta nemudoma po uvedbi postopka ugotavljanja kršitve 5. člena ZPOmK zadržali izvajanje Dogovora in ga v določenih delih spremenili. Predlog spremenjenega Dogovora sta poslali Uradu. Cankarjev dom je v dopisu z dne 15. 01. 2001, naslovljenem na Ministrstvo za kulturo in poslanim v vednost Uradu (št. Urada 3072-4/00-5), pojasnil, da sta vodstvi Cankarjevega doma in Festivala Ljubljana prekinili veljavnost Dogovora in ustavili izvajanje določbe v pogodbi med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo o obračunavanju dejanskih stroškov za najem prostorov, tehnične opreme in glasbil.

III. PRESOJA SPORAZUMA Z VIDIKA PRAVIL KONKURENCE

A Prepoved omejevalnih sporazumov (1. in 2. odstavek 5. člena ZPOmK)

6) ZPOmK v prvem odstavku 5. člena določa, da so prepovedani in nični sporazumi med podjetji o pogojih poslovanja na trgu, katerih cilj ali učinek je preprečevati, ovirati ali izkrivljati konkurenco v Republiki Sloveniji. ZPOmK v nadaljevanju še zlasti prepoveduje neposredno ali posredno določanje nakupnih ali prodajnih cen ali drugih poslovnih pogojev, omejevanje ali nadziranje prodaje, določanje neenakih pogojev za enakovrstne izpolnitve v razmerjih z drugimi sopogodbenci, če je s tem sopogodbenu postavljen v konkurenčno slabši položaj, in razdelitev trga ali vira nabave med udeleženci. Navedene prepovedi ZPOmK določa zgolj primeroma in torej ne izključuje prepovedi drugih sporazumov, ki izpolnjujejo elemente generalne klavzule iz prvega odstavka citiranega člena.

B Podrejenost ZPOmK

Navedbe strank

7) ZPOmK prepoveduje omejevalne sporazume med podjetji. V okviru preiskovalnega postopka sta obe stranki izrazili stališče, da kot javna zavoda s področja kulture nista podjetji, zaradi česar njuno ravnanje ne more biti predmet postopka po ZPOmK. Cankarjev dom v dopisu z dne 01. 02. 2001 (št. Urada 3072-4/00-6) navaja, da obe stranki kot neprofitna javna kulturna zavoda delujeta zunaj območja klasično pojmovanega konkurenčnega boja. Zaradi tega naj zanju, tako kot za vse ostale javne kulturne zavode, ne bi bilo mogoče uporabiti določil zakona o varstvu konkurence, ki veljajo za gospodarsko sfero. Cankarjev dom je v kasnejših dopisih večkrat zahteval, naj se ga ne naslavlja s podjetjem. Poleg tega se Cankarjev dom večkrat sklicuje na dejstvo, da za izvrševanje programov prejema javna sredstva, ki zahtevajo racionalno porabo, ne pa podreitev pravilom konkurence. Festival Ljubljana je glede predmetnega vprašanja podal svoje pravno naziranje v dopisu z dne 23. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-8). Pri tem se uvodno sklicuje na pravni položaj obeh strank, ki izhaja iz splošnih (Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 in 8/96)) in posebnih predpisov (ustanovitvenih aktov obeh javnih zavodov) ter iz dejstva, da sta pogodbenika javna zavoda in kot taka opravljata gospodarsko dejavnost z namenom, da dobiček uporabljata izključno za opravljanje njune osnovne dejavnosti. Podobno kot Cankarjev dom tudi Festival Ljubljana navaja, da obe stranki za izvajanje njunih programov uporabljata znatna proračunska sredstva. Festival Ljubljana dodatno pojasnjuje, da ZPOmK v četrtem odstavku 2. člena za pravne osebe javnega prava določa subsidiarno uporabo tega zakona z omejitvijo "če zanje ni z zakonom drugače določeno". Festival Ljubljana v uvodnem delu dopisa izrecno ne izključuje uporabe

pravil ZPOmK za javne zavode, pač pa je tako naziranje razvidno iz petega odstavka predmetnega dopisa.

Pojem podjetja po določilih ZPOmK

8) ZPOmK določa pojem podjetja v prvem odstavku drugega člena. Podjetja so lahko vse pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in to ne glede na njihovo pravno obliko ali lastninsko pripadnost. Glede na tretji odstavek citiranega člena se kot gospodarska dejavnost šteje vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu proti plačilu. Iz povedanega izhaja, da pojem podjetja v pravi varstva konkurence nima enakega pomena kot pojem podjetja v gospodarskem pravu. Pojem podjetja je v ZPOmK določen precej širše, kar posledično širi krog subjektov, ki so dolžni ravnati v skladu z določili omenjenega zakona. Določbe ZPOmK se nanašajo na vse subjekte (torej na vse pravne in celo fizične osebe), ki opravljajo (gospodarsko) dejavnost na trgu proti plačilu. Pri tem ni pomembno, v kakšne namene subjekti uporabljajo pri tem pridobljena sredstva. Dejavnosti, ki se opravlja proti plačilu, namreč ne moremo enačiti z dejavnostjo, ki se opravlja z namenom pridobivanja dobička. Pojem "dejavnosti proti plačilu" je širši in zajema tudi dejavnosti tistih subjektov, ki ne vršijo dejavnosti na trgu s pridobitnim namenom, a za vršitev dejavnosti prejemajo plačilo. Pri tem je seveda pomembno, da se subjekti samostojno odločajo o bistvenih elementih nastopanja na trgu. Njihovo ravnanje in odločitve o elementih nastopanja na trgu so podvržene tržnim mehanizmom.

9) Cankarjev dom in Festival Ljubljana se pri svojem poslovanju svobodno odločata o konkurenčno-pravnih parametrih (kot je na primer določanje cene storitev). Prav tako stranki postopka ne opravljata svoje dejavnosti na trgu brezplačno, ampak proti plačilu (plačilo predstavlja npr. cena vstopnice za družabni dogodek ali pa cena najema prostorov). Cankarjev dom je na vprašanje Urada, ki se nanaša na način oblikovanja cen, v dopisu z dne 09. 04. 2001 (št. Urada 3072-4/00-20) odgovoril, da cene za storitve oziroma dejavnosti, ki jih trži, določa sam. Pri tem upošteva zlasti načrtovano zasedenost dvoran, načrtovan in ovrednoten kulturno-umetniški program, ki ga sofinancira Ministrstvo za kulturo, sprejet finančni načrt ter oceno splošnih odhodkov. Slednji se, sorazmerno načrtovanemu razmerju med kulturno-umetniško in drugo dejavnostjo, financirajo na trgu s prodajo storitev. Tudi Festival Ljubljana je na vprašanje odgovoril, da cene za dejavnost določa sam (dopis z dne 13. 04. 2001, št. Urada 3072-4/00-21). Cankarjev dom in Festival Ljubljana tako nudita storitve oziroma vršita več dejavnosti na trgu, za katere prejemata plačilo. V primeru Festivala Ljubljana to določa že sam Odlok o ustanovitvi javnega zavoda, ki v 10. členu določa, da Festival Ljubljana pridobiva sredstva za delo med drugim tudi s plačili za storitve in s prodajo blaga in storitev na trgu. Glede na navedeno lahko zaključimo, da sta oba javna zavoda, torej tako Cankarjev dom kot Festival Ljubljana, podjetji v smislu določil 2. člena ZPOmK. Dejstvo, da stranki postopka za njuno delovanje prejemata javna sredstva, v ničemer ne spreminja ugotovitev glede podrejenosti določilom ZPOmK. Financiranje iz javnih sredstev obe podjetji postavlja celo v boljši položaj v primerjavi s podjetji, ki vršijo dejavnost na istih trgih, a za to ne prejemajo javnih sredstev.

Uporaba določb ZPOmK za javna podjetja in pravne osebe javnega prava

10) Tako Cankarjev dom kot Festival Ljubljana sta javna zavoda in tudi pravni osebi javnega prava (tako določa 1. člen statuta Cankarjevega doma in 1. člen Odloka o ustanovitvi Festivala Ljubljana, oba javna zavoda pa prejemata za svoje delovanje javna sredstva). Četrty odstavek 2. člena ZPOmK določa, da se ZPOmK uporablja tudi za javna podjetja in druge pravne osebe javnega prava, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, če zanje ni z zakonom drugače določeno. Citiran odstavek ne določa subsidiarne uporabe ZPOmK za javna podjetja in pravne osebe javnega prava, kot to navaja

Festival Ljubljana, ampak dopušča možnost, da drug zakon (popolnoma) izključi uporabo pravil konkurence za omenjene subjekte oziroma da določena vprašanja uredi drugače (*lex specialis derogat legi generali*). Taka rešitev je odraz hierarhije pravnih aktov v Republiki Sloveniji. ZPOmK kot zakonski akt ne more urejati vprašanja dopustnosti omejevanja konkurence s posebnim, a hierarhično enakovrednim zakonom. Skladnost slednjih zakonov s pravnim redom Republike Slovenije se mora presojati z vidika 74. člena Ustave RS.

11) Ravnanje podjetij Cankarjev dom in Festival Ljubljana ne bi bilo podvrženo določbam ZPOmK samo v primeru, da bi poseben zakon (ali več zakonov) izključil njihovo uporabo oziroma bi vprašanja, ki so predmet presoje po ZPOmK, uredil drugače. Urad je s tega vidika pregledal določbe Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 75/94 in 68/95 - odl. US; v nadaljevanju: ZUJIPK) in Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 45/94, in 71/95 - odl. US; v nadaljevanju: ZZ) in ugotovil, da v nobenem pogledu ne izključujeta uporabe določil ZPOmK, niti ne urejata drugače vprašanj, ki so predmet presoje po ZPOmK. Urad je posebno pozornost namenil 52. členu ZZ, ki ureja vprašanje povezovanja zavodov in določa, da se zavodi lahko s soglasjem ustanovitelja povezujejo v skupnosti zavodov za opravljanje skupnih zadev. Določba je pomembna z vidika očitanih kršitev, saj v primeru obstoja skupnosti zavodov ne bi mogli govoriti o omejevalnem sporazumu (kar pa ne izključuje možnosti, da bi šlo ob danih dejstvih za primer zlorabe prevladujočega položaja na trgu). Iz aktov o ustanovitvi zavodov Cankarjev dom in Festival Ljubljana je razvidno, da skupnost zavodov ne obstaja. Podjetji Cankarjev dom in Festival Ljubljana sta dolžni ravnati v skladu z določbami ZPOmK, kar pomeni tudi, da ne smeta sklepati omejevalnih sporazumov.

C Upoštevni trg

12) Določila Dogovora, ki so predmet postopka ugotavljanja kršitve, se nanašajo na dejavnosti obeh strank postopka, s katerimi so prizadeti naslednji trgi:

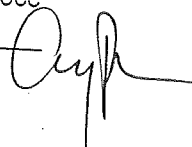
- trg dajanja dvoran in drugih prostorov v najem;
- trg dajanja tehnične opreme in glasbil v najem;
- trg prirejanja kulturnih, kongresnih in drugih zabavnih prireditev.

13) Urad je odločil, da navedene trge lahko upošteva kot upoštevne storitvene trge, kar pa ne izključuje možnosti, da bi bili predmetni trgi lahko določeni celo ožje. Podrobnejša delitev posameznih trgov ni potrebna.

14) Geografski trg za vse upoštevne produktne trge je ozemlje Republike Slovenije. Tudi tu Urad dopušča možnost, da bi bil za posamezne primere geografski trg lahko določen tudi ožje (npr. trg za dajanje tehnične opreme in glasbil v najem), vendar podrobnejša opredelitev ni potrebna.

D Presoja posameznih določil dogovora

15) Urad je v sklepu o uvedbi postopka navedel, da posamezne določbe Dogovora *posamično ali v povezavi drugimi določbami* kot cilj verjetno izkazujejo preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence na upoštevni trgi. Ker sta stranki postopka po uvedbi postopka prekinili veljavnost Dogovora (glej točko 5. obrazložitve) ni mogoče govoriti o negativnih učinkih njegovih določb na konkurenco v Republiki Sloveniji. Peti člen ZPOmK določa, da so predmet prepovedi tudi omejevalni sporazumi, katerih *cilj* je preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence. Iz tega izhaja, da ZPOmK prepoveduje tudi sporazume, katerih omejevalni učinek (še) ni nastopil, vseeno pa je mogoče

utemeljeno ugotoviti, da je (bil) omejevalni učinek cilj sporazuma. V primeru, da sporazum jasno in nedvoumno izkazuje preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence kot svoj cilj, Urad ne bo nadaljeval postopka z namenom ugotovitve njegovih ekonomskih učinkov. Kadar ne obstaja dvom o omejevalnem cilju sporazuma, ekonomska analiza učinkov na trgu ni potrebna. Posamezne določbe oziroma določila Dogovora so podrobneje razčlenjene v nadaljevanju, pri čemer se zaradi navedenega presoja nanaša na cilje Dogovora in ne na njegove učinke.

i) Skupni bojkot "tretjih organizatorjev"

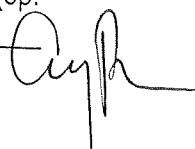
Določilo Dogovora

16) Stranki postopka sta se v tretjem členu Dogovora (člen o poslovnem sodelovanju) sporazumeli, da (cit.): "ne bosta omogočila prireditve drugemu organizatorju v tednu, ko ima en podpisnik že načrtovano enako zvrstno oziroma enako žanrsko prireditev v poletnem gledališču Križank ali v Gallusovi dvorani." Zadnji odstavek citiranega člena razširja poslovno sodelovanje iz področja kulturnih prireditev tudi na vse kongresne in druge družabne prireditve.

Navedbe strank in ravnanje strank po uvedbi postopka

17) Urad je v sklepu o uvedbi postopka navedeno določilo Dogovora izpostavil kot domnevno sporno. Stranki v postopku sta svoje mnenje glede dopustnosti uvrstitve domnevno sporne določbe v Dogovor z vidika ZPOMK podali v več dopisih. Cankarjev dom je v dopisu z dne 15. 01. 2001, ki ga je naslovil na Ministrstvo za kulturo in ga poslal Uradu v vednost (št. Urada 3072-4/00-5), Urad pa ga je na zahtevo kasneje pridobil še sam, navedel, da (cit.): "edino [v tem delu] Dogovor rahlo zadisi po omejevanju konkurence." Cankarjev dom uvrstitev zadevnega določila utemeljuje z navedbo, da je organizacija popularnega jazz koncerta s strani zasebne agencije nekaj dni pred tradicionalnim Jazz Festivalom slabo vplivala na prodajo vstopnic slednjega. Cankarjev dom naj tudi zaradi tega zaključil organizacijo Jazz festivala s finančno izgubo. Svoje mnenje je Cankarjev dom dopolnil z dopisom z dne 30. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-6), kjer navaja, da je bilo predmetno določilo umeščeno v Dogovor kot (cit.): "rezultat neke konkretne prakse, ki ni bila ugodna za realizacijo z javnimi sredstvi podprtega Mednarodnega jazz festivala v letu 2000." Cankarjev dom meni, da pri leto dni vnaprej načrtovanem in z javnimi sredstvi podprtem festivalu, drugi prireditelji v tednu dni pred njim ne bi smeli dobiti termina za izvedbo istovrstnega koncerta na istem prizorišču. Zaradi tega naj v tem primeru ne bi šlo za omejevanje konkurence, ampak zgolj za smotrno razporeditev koncertnega programa in za odgovorno razpolaganje z vloženim javnim denarjem v kulturo. Festival Ljubljana je v dopisu z dne 23. 01. 2001, ki ga je Urad prejel 15. 02. 2001 (št. Urada 3072-4/00-8), v zvezi z obravnavanim členom Dogovora navedel, da bi v primeru (cit.): "če bi šlo za dve podjetji, ki prosto nastopata na trgu za pridobitev profita, [mogoče opredeliti] da gre za omejevanje konkurence".

18) Kot je bilo že omenjeno, sta stranki postopka po sprejetju sklepa o uvedbi postopka ugotavljanja kršitve petega člena ZPOMK prekinili veljavnost Dogovora in ga spremenili v več delih. Spremembe, ki so bile poslale v vednost Uradu (št. Urada 3072-4/00-8), se nanašajo tudi na obravnavano določilo o onemogočanju izvedbe prireditev tretjim organizatorjem v tednu, ko ima podpisnik Dogovora že načrtovano enako žanrsko prireditev. Predlog novega besedila se glasi: "Podpisnika se bosta obveščala o izvedbi prireditev in z njunimi poslovnimi odločitvami ne bosta škodovala drugemu organizatorju, zlasti pa ne bosta v tednu, ko ima en podpisnik že načrtovano žanrsko prireditev v Poletnem gledališču Križank ali v Gallusovi dvorani, opravljala dejanj, ki bi škodovala drugi strani" (op.

Urada: ležeče besedilo nadomešča zgoraj citirano besedilo Dogovora).

Presoja določila z vidika pravil konkurence

19) Iz besedila spornega določila ter navedb in ravnanja Cankarjevega doma in Festivala Ljubljana nedvomno izhaja, da je cilj določila ne samo omejevanje, ampak celo (sicer časovno omejena) izključitev konkurence. Cankarjev dom in Festival Ljubljana sta se v obojestransko korist sporazumela, da bosta izkoristila svoj položaj upravljavca z infrastrukturo (Poletno gledališče Križanke in Gallusova dvorana) in onemogočila organizacijo kulturne, družabne ali druge žanrsko enake prireditve kateremukoli drugemu organizatorju, ki bi želel tako prireditve organizirati v istem tednu, kot eden izmed podpisnikov Dogovora. Cilj tako opisanega bojkota tretjih organizatorjev je preprečiti konkurenco na trgu in zagotoviti večje povpraševanje po storitvah, ki jih nudita Cankarjev dom in Festival Ljubljana. Bojkot tretjih organizatorjev je omogočen z aktivnostjo obeh udeležениh podjetij na dveh trgih, ki sta v medsebojnem vertikalnem razmerju. Obe stranki postopka namreč upravljata z infrastrukturo in hkrati uporabljata to infrastrukturo za izvajanje svoje dejavnosti. Čeprav javna zavoda svoje dejavnosti ne opravljata s pridobitnim namenom, je treba poudariti, da drugi subjekti tako dejavnost lahko opravljajo prav z namenom pridobitve dobička. To možnost izrecno dopušča ZUJIPK v 5. členu. Cankarjev dom in Festival Ljubljana imata že brez obstoja medsebojnega dogovora bistveno prednost v primerjavi s svojimi tekmeci, ki morajo za izvajanje svoje dejavnosti najemati ustrezne objekte v določenih terminih. V odsotnosti medsebojnega dogovora strank postopka o onemogočanju dostopa do infrastrukture bi imel potencialni tekmeč v primeru zasedenosti ene izmed predmetnih dvoran možnost najeti dvorano pri drugem upravljalcu. Podpis Dogovora to možnost izrecno izključuje v korist obeh strank postopka.

20) Zgornje ugotovitve potrjujejo odgovori in ravnanja Cankarjevega doma in Festivala Ljubljana. Cankarjev dom svojih motivov za uvrstitev spornega določila v Dogovor ne skriva. V svojem odgovoru celo pojasni, kakšno ravnanje ga je vodilo k sklenitvi omejevalnega določila. To je bila izvedba popularnega jazz koncerta s strani tretjega organizatorja, ki je po navedbah Cankarjevega doma delno odgovorna za negativen poslovni rezultat. Cankarjev dom se je odločil, da bo taki konkurenci, ki slabo vpliva na prodajo njihovih vstopnic, naredil konec s sklenitvijo Dogovora. Festival Ljubljana sam navaja, da bi opisano ravnanje pomenilo omejevanje konkurence, če bi šlo za dve podjetji, ki nastopata na trgu s pridobitnim namenom. Kot je bilo ugotovljeno zgoraj, sta Cankarjev dom in Festival Ljubljana kljub temu, da dejavnosti ne opravljata s pridobitnim namenom, podjetji v smislu določb ZPOmK. Na omejevalno naravo sporazuma lahko dodatno sklepamo na podlagi ravnanja strank po prejemu sklepa o uvedbi postopka. Stranki sta omenjeno določilo kljub zagovarjanju njegove nespornosti z vidika pravil konkurence namreč spremenili takoj po uvedbi postopka in še pred izdajo dokončne odločbe Urada.

21) Glede na povedano lahko zaključimo, da obravnavano določilo nasprotuje pravilom konkurence, saj gre za omejevalni sporazum med dvema podjetjema o pogojih poslovanja na trgu, katerega cilj je preprečiti, ovirati ali izkriviti konkurenco v Republiki Sloveniji. Obravnavano določilo, t.j. tisti del 3. člena, ki je izrecno naveden v izreku odločbe, je zato prepovedano in nično.

ii) obveznost nekonkurence

Določba Dogovora

22) Zadnji odstavek četrtega člena Dogovora (4. člen o konkurenčni klavzuli) določa, da je (cit.): "sprejetje tega dogovora za oba partnerja moralna obveza v tem smislu, da se potem, ko je eden izmed

njiju pridobil ali pa si dlje časa prizadeva, da bi si pridobil določenega vrhunskega umetnika ali ansambel, drugi ne bo angažiral v tem smislu, da bi ga pridobil še pred dogovorjenim ali predvidenim nastopom v Ljubljani."

Navedbe strank in ravnanje strank po uvedbi postopka

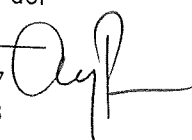
23) Urad je v sklepu o uvedbi postopka člen Dogovora o konkurenčni klavzuli označil kot domnevno sporen. Cankarjev dom je v svojem dopisu z dne 15. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-5) glede tega navedel naslednje (*cit.*): "Poslej bo drugače: tisti trenutek, ko bomo izvedeli, da Festival pripravlja denimo koncert slovitega Placida Dominga, bomo posel prevzeli. Saj imamo vendar na voljo državni denar! Pri potencialnih sponzorjih bomo naredili intrigo, ki jo bo opazil ves svet, saj bomo od njih zahtevali manj denarja kot Festival, za nameček pa jim ne bomo dali Gallusove dvorane - na isti dan bomo zanašalč organizirali orgelski koncert! Tako jih bomo, festivalce namreč, konkurenčno dotolkli, da si bodo za vse večne čase zapomnili segati po zvezdah. Iz Urada RS pa bomo za velik konkurenčni dosežek v polju kulture zagotovo že naslednji dan prejeli posebno diplomu." Festival Ljubljana, enako kot pri prej obravnavanem določilu Dogovora, v dopisu z dne 23. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-8) navaja, da bi lahko šlo za omejevanje konkurence, če bi šlo za dve podjetji, ki prosto nastopata na trgu za pridobitev profita. Poleg tega dodaja, da že iz samega teksta izhaja, da gre le za moralno obvezo, s katero si pogodbenika prizadevata za ravnanje v skladu z načelom vestnosti in poštenja in v skladu z dobrimi poslovnimi običaji po 12. in 21. členu ZOR. Festival Ljubljana je mnenja, da bi drugačno ravnanje drug drugemu povzročalo škodo. Povzročena škoda ne bi imela učinka nižanja cene za uporabnike, ampak višje cene pri drugih prireditvah zaradi pokrivanja dodatnih izgub ali pa krčenje programa prireditev. Na posebno vprašanje Urada glede pomena besedne zveze "moralna obveza" je Festival Ljubljana v dopisu z dne 26. 02. 2001 (št. Urada 3072-4/00-11) odgovoril, da gre za akt, ki je v anglosaksonskem sistemu opredeljen kot "gentlemen's agreement". Neupoštevanje slednjega ima po mnenju Festivala Ljubljana lahko posledice samo na moralnem področju, kar pomeni, da vpliva na ugled, verodostojnost in spoštovanje poslovnega partnerja v javnosti. Cankarjev dom je na enako vprašanje v dopisu z dne 22. 02. 2001 (št. Urada: 3072-4/00-11) odgovoril, naj Urad razume besedno zvezo "moralna obveza" v smislu (*cit.*): "da si [Cankarjev dom in Festival Ljubljana] ne bomo »nagajali« z istovrstnimi dragimi prireditvami v zelo kratkem času."

24) Po uvedbi postopka ugotavljanja kršitve pravil konkurence sta stranki postopka spremenili besedilo 4. člena Dogovora, ki naj bi se po novem predlogu glasilo (*cit.*): "Sprejetje tega dogovora je za oba partnerja moralna in pravna obveza, da bosta ravnala v skladu z dobrimi poslovnimi običaji in v skladu z načelom vestnosti in poštenja, zlasti pri pridobivanju angažmajev vrhunskih umetnikov in ansamblov, za katere si prizadeva kateri od podpisnikov dogovora."

Presoja določbe z vidika pravil konkurence

25) Konkurenčna klavzula ima za svoj cilj izključitev konkurence med strankama Dogovora. S takim sporazumom stranki vzpostavljata obveznost nekonkurence, ki pa že po svoji naravi preprečuje, omejuje oziroma izkrivlja konkurenco na trgu. S tem, ko stranki med seboj ne tekmujeta, neposredno znižujeta ceno storitvam, ki jih nudijo vrhunski umetniki ali ansambli, ki jih želita pridobiti. Festival Ljubljana navaja, da bi si stranki v odsotnosti sporazuma o konkurenčni klavzuli povzročali "škodo". Taka "škoda" je le rezultat normalnega delovanja trga. Pozitivna zakonodaja prepoveduje povzročanje tiste škode, ki je posledica kartelnega dogovarjanja, kakršen je tudi predmetni del Dogovora.

26) Urad je pri ugotavljanju dopustnosti določila o konkurenčni klavzuli upošteval tudi drug del

besedila, ki pojasnjuje, da se obveznost nekonkurence nanaša na pridobivanje (cit.) "tistih vrhunskih in zelo dragih glasbenikov, ansamblov, simfoničnih orkestrov, opernih, baletnih in plesnih predstav, za katere je z vidika umetniškega programa in kulturnih potreb Ljubljane povsem dovolj, da se v koledarju prireditev pojavljajo v razumnih časovnih presledkih." Urad je v okviru preiskovalnega postopka ugotavljal, v pristojnosti katerega organa (in na kakšni pravni podlagi) je odločanje o vprašanju glede pojavljanja prireditev v "razumnih časovnih presledkih". Če bi bili za odločanje o navedenem vprašanju na podlagi posebnega zakona pristojni stranki postopka, bi bila pristojnost Urada za ugotavljanje dopustnosti sporazuma o obveznosti nekonkurence izključena. Strankam postopka taka pristojnost odločanja ni bila podeljena z nobenim pravnim aktom, ampak gre za njuno prostovoljno poslovno odločitev. Poleg tega si izjave strank glede motiva za uvrstitev sporazuma o obveznosti nekonkurence medsebojno nasprotujejo. Eden izmed glavnih ciljev uvrstitve konkurenčne klavzule v Dogovor naj bi bila po navedbah Cankarjevega doma (dopis z dne 22. 02. 2001, št. Urada 3072-4/00-11) odprava težav zaradi prenasičenosti kulturnega programa. Po drugi strani pa se Festival Ljubljana sklicuje na dejstvo, da bi odsotnost konkurenčne klavzule v Dogovoru imela za posledico krčenje kulturnega programa (dopis z dne 23. 01. 2001, št. Urada 3072-4/00-8).

27) Končno se je treba dotakniti tudi pomena pojma sporazum. ZPOmK ne govori o pravno zavezujočih pogodbah, ampak uporablja pojem sporazum namenoma. Sporazum pomeni uskladitev volje dveh ali več subjektov in zajema tudi primere, ki ne zadostujejo za nastanek pogodbe po določbah civilnega prava. Bistvo prepovedi omejevalnih sporazumov je v preprečevanju ravnanj, ki ogrožajo konkurenco na trgu. Taka ravnanja so lahko rezultat trdnih, pravno zavezujočih pogodb, lahko pa zgolj posledica bolj ohlapnih dogovorov ali celo medsebojnega razumevanja glede delovanja subjektov na trgu, za kršitve katerega pravni red ne predvideva nobenih posledic v smislu civilnega prava. Moralna obveza o nekonkurenci med strankama postopka predstavlja usklajenost volj in kot taka predstavlja sporazum v smislu določil ZPOmK. Glede na navedeno je celoten 4. člen Dogovora prepovedan in ničen.

iii) cenovna diskriminacija

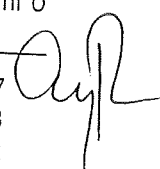
Določila Dogovora

28) Dogovor vsebuje naslednja sporna določila, ki se nanašajo na nižje medsebojno obračunavanje cen najema prostorov ali opreme :

- Cankarjev dom in Festival Ljubljana bosta drug drugemu zaračunavala uporabo dvoran in drugih prostorov v višini 50% cene najema vsake konkretne dvorane oz. prostora po veljavnem ceniku (5. člen);
- Cankarjev dom in Festival Ljubljana drug drugemu v 50% ceno najema vključujeta tudi paviljon za prodajo vstopnic in blagajno Cankarjevega doma (5. člen);
- Festival Ljubljana in Cankarjev dom bosta pripravljalne in pospravljalne termine v vseh dvoranih in prostorih obračunavala po 25% polne cene najema (5. člen);
- Tudi v [primeru izposoje posameznih elementov tehnične opreme in glasbil brez sočasnega najema dvoran ali prostorov] velja dogovor o medsebojnem zaračunavanju najema v višini 50% cene veljavnega cenika (6. člen).

Navedbe strank in ravnanje strank po uvedbi postopka

29) Cankarjev dom v dopisu z dne 15. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-5) v povezavi z določbami o

obračunavanju cen najemov prostorov ali opreme navaja, da te določbe pomenijo zgolj izvedbo določil pogodbe med Ministrstvom za kulturo in Cankarjevim domom. Festival Ljubljana v dopisu z dne 23. 01. 2001 (št. Urada 3072-4/00-8) navaja, da bi bili medsebojni popusti pri najemanju dvorane lahko sporni, če bi šlo za dve gospodarski podjetji. V primeru zavodov po mnenju Festivala Ljubljana taka določila niso sporna, ker v bistvu nižajo stroške izvedbe posameznih prireditvev. V tem primeru naj bi imel uporabnik zaradi nižje cene vstopnice zagotovljen pravičen delež koristi. Pri tem Festival Ljubljana poudarja, da se cene vstopnic oblikujejo glede na stroške predstave. Po mnenju Festivala Ljubljana, je varovanje konkurence namenjeno izključno temu, (cit.) "da uporabniki storitev dobijo čimbolj ugodno ceno oziroma da si podjetja z omejevanjem konkurence ne pridobivajo neupravičenih višjih cen." Festival Ljubljana ni z Ministrstvom za kulturo sklenil nobene pogodbe, na podlagi katere bi bil dolžan medsebojno zaračunavati znižano ceno storitev. Odločitev za uvrstitev tovrstnih določil v Dogovor je poslovne narave, Festival Ljubljana pa jo utemeljuje s položajem zavoda kot proračunskega uporabnika in z dejstvom, da zavod ne izkazuje dobička.

30) Stranki postopka določb glede obračunavanja cen najemov prostorov ali opreme v popravljenem predlogu medsebojnega dogovora nista spreminjali.

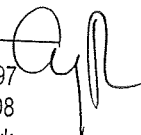
Presoja določbe z vidika pravil konkurence

31) ZPOMK v tretji alineji drugega odstavka 5. člena ZPOMK kot primer omejevalnega sporazuma prepoveduje določanje neenakih pogojev za enakovrstne izpolnitve v razmerjih z drugimi sopogodbenci, če je s tem sopogodbenc postavljen v konkurenčno slabši položaj. Določila Dogovora o obračunavanju cen najemov prostorov ali opreme postavljajo vse druge tekmece ali potencialne tekmece eni izmed strank Dogovora, ki morajo za izvedbo določene prireditve najeti prostor oz. opremo, v konkurenčno slabši položaj. Taka podjetja morajo plačevati polno ceno najema prostorov ali opreme, kar se posledično odraža na višjih cenah storitev, ki jih nudijo. Določila Dogovora o medsebojnem zaračunavanju nižjih cen najema prostorov izkazujejo kot svoj cilj tudi preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence v Republiki Sloveniji in so zaradi tega prepovedana in nična.

Izvajanje pogodbe med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo

32) Urad želi posebej poudariti, da odločitev o nedopustnosti predmetnih določil v nobenem pogledu ne omejuje izvajanja določil pogodbe med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo. Pogodba med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo o izvedbi kulturnega programa v obdobju začasnega financiranja od 1. januarja do 31. marca 2001 (št. 3511-01-999928) v 2. odstavku 9. člena določa (cit.): "V primeru, da izvajalec začasno prepusti svoje kapacitete v rabo drugemu izvajalcu kulturnega programa, ki se tudi (so)financira iz državnega proračuna, mu sme izvajalec zaračunati izključno dejanske stroške, povezane z izvedbo kulturnega dogodka oziroma prireditve (t.j. le tiste stroške, ki še niso pokriti s sredstvi iz državnega proračuna)" (podčrtal Urad). Predmetno določilo bi lahko predstavljalo obliko nedopustnega omejevanja trga z oblastnimi akti in dejanji v smislu določb sedmega dela ZPOMK. Urad ni pristojen za presojo dejanj, ki omejujejo trg z oblastnimi akti in dejanji in zato takega ravnanja ne more niti ocenjevati niti prepovedati.

33) Urad je ugotovil, da določila Dogovora presegajo obveznost Cankarjevega doma, ki izhaja iz določbe 2. odstavka 9. člena pogodbe med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo. Določila Dogovora o medsebojnem zaračunavanju cen najema dvoran ali opreme se nanašajo zgolj na tiste izvajalce kulturnega programa, ki se (so)financirajo iz državnega proračuna. Iz besedila pogodbe izhaja, da to določilo ne velja za morebitne druge dejavnosti osebe, ki izvaja kulturni program, ki se

(so)financira iz državnega proračuna. Iz določil Dogovora, ki se nanašajo na nižje medsebojno obračunavanje cen najema prostorov ali opreme, ni razvidno, da bi bila omejena zgolj na izvedbo kulturnega programa, ki se (so)financira iz državnega proračuna. Poleg tega gre za medsebojno določeno obveznost zaračunavanja po nižjih tarifah, čeprav Festival Ljubljana v odnosu do Ministrstva za kulturo nima nobene pogodbene obveznosti, ki bi narekovala takšno odločitev.

34) Urad v okviru svojih pristojnosti ne more spreminjati besedila pogodbe med dvema subjektoma. V konkretnem primeru je prav tako nemogoče odločiti, da je samo del sporazuma, t.j. tisti del, ki presega obveznosti Cankarjevega doma do Ministrstva za kulturo in celotna recipročna obveznost Festivala Ljubljana, da zaračunava najem dvoran ali opreme po znižani ceni, prepovedan in ničen. Zaradi tega je Urad odločil, da so vsa predmetna določila, ki so izrecno navedena v izreku odločbe, prepovedana in nična. Če je za izvajanje pogodbe med Cankarjevim domom in Ministrstvom za kulturo treba tovrstne določbe vnesti v dogovor med Cankarjevim domom in Festivalom Ljubljana, potem morajo biti oblikovane tako, da ne bodo širile obveznosti tudi na dejavnosti, ki ne sodijo v okvir kulturnega programa, ki se (so)financira iz državnega proračuna.

iv) izmenjava informacij

Določila Dogovora

35) Dogovor o medsebojnem sodelovanju med Cankarjevim domom in Festivalom Ljubljana vsebuje vrsto določil, katerih izvajanje zagotavlja učinkovito izmenjavo informacij. Določila se nanašajo na programsko in poslovno sodelovanje med podjetjema. V drugem odstavku 2. člena sta se podjetji sporazumeli, da se bosta njuni vodstvi (*cit.*): "sestajali vsaj enkrat letno, da bi se medsebojno seznanili s poglavitnimi programskimi načrti v srednjeročnem obdobju. Ob teh priložnostih bosta izmenjali informacije o najbolj pomembnih ponudbah, ki jih v srednjeročnem obdobju ena ali druga stran ne bo mogla uresničiti." 3. člen, ki govori o poslovnem sodelovanju, vsebuje določilo, da si bosta podjetji redno izmenjavali vse informacije, analize ali izkustveno pridobljene izsledke s področja administrativnega in finančnega poslovanja. 9. člen, ki se nanaša na finančna pravila sodelovanja, obvezuje stranki postopka, da si vsakič, ko pride do cenovnih sprememb, izmenjata cenike najema prostorov, tehnične opreme in glasbil.

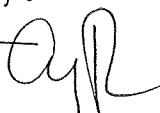
Navedbe strank in ravnanje strank po uvedbi postopka

36) Urad je vse določbe, katerih vsebina je izmenjava informacij o cenah in poslovnih načrtih med podjetji, v obrazložitvi sklepa o uvedbi postopka označil kot domnevno sporne z vidika pravil konkurence. Stranki postopka sta se na take navedbe Urada odzvali z začudenjem in menita, da izmenjava informacij na podlagi Dogovora v nobenem pogledu ne more nasprotovati pravilom konkurence.

37) Stranki postopka določb glede izmenjave informacij v popravljenem predlogu medsebojnega dogovora nista spreminjali.

Presoja določbe z vidika pravil konkurence

38) Izmenjava informacij med podjetji na trgu ima lahko različne vplive na stopnjo konkurence na trgu, med katerimi vsekakor ne gre zanemariti pozitivnih učinkov. Tako na primer izmenjava informacij o

programskem poslovanju med strankama postopka lahko prispeva k celostnemu kulturnemu programu, ki z vidika uporabnika ni "prenasičen". Po drugi strani ima izmenjava informacij med podjetji lahko izrazito negativne učinke na konkurenco na trgu. Med take primere sodijo predvsem izmenjave o cenah storitev, kot je na primer sporazum o izmenjavi cenikov najema prostorov, tehnične opreme in glasbil. Medsebojno obveščanje o spremembah cen omogoča medsebojno usklajitev glede bistvenega konkurenčnega parametra. V tem primeru se cene navadno uskladijo na ravni, ki je višja od konkurenčne cene. Prav sporazum o predhodnem obveščanju o načrtovanih spremembah cen lahko že sam po sebi predstavlja sporazum, ki je v nasprotju z določbami 5. člena ZPOmK. Tak bi bil lahko tudi 9. člen Dogovora med strankama postopka. Urad je zaradi tega zahteval dodatna pojasnila in ugotovil, da naj bi do izmenjave informacij prihajalo po spremembi cenikov (dopis Festivala Ljubljana z dne 26. 02. 2001, št. Urada 3072-4/00-11, in dopis Cankarjevega doma z dne 22. 02. 2001, št. Urada 3072-4/00-11). Ker so cene javno dostopne, Urad ocenjuje, da določila o izmenjavi cenikov iz 9. člena Dogovora ne predstavljajo kršitve ZPOmK oziroma je na podlagi določil in dodatnih pojasnil s strani obeh strank nemogoče govoriti o izključno omejevalnem cilju določila.

39) Čeprav sporazumi o izmenjavi določenih vrst informacij lahko že sami predstavljajo kršitev 5. člena ZPOmK, tovrstni sporazumi predvsem omogočajo izvajanje drugih omejevalnih ravnanj. Določila Dogovora, ki se nanašajo na izmenjavo informacij glede pglavitnih programskih načrtov v srednjeročnem obdobju in na prednostno obveščanje o pridobljenih poslih, predstavljajo predpogoj za učinkovito izvajanje določila o bojkotu tretjih organizatorjev. Slednje določilo je Urad spoznal za omejevalno in nično, zato določila o izmenjavi informacij izgubijo omejevalno naravo. Brez obstoja določila o bojkotu tretjih organizatorjev predmetna določila o izmenjavi informacij ne predstavljajo kršitve 5. člena ZPOmK.

40) Izmenjava informacij, analiz in izkustev glede finančnega poslovanja lahko tvori učinkovit mehanizem nadzora nad izvajanjem drugega sporazuma, ki ima omejevalni učinek. Omenjena določba Dogovora tako sama po sebi ne more predstavljati kršitve pravil konkurence. Urad je tako možnost izrecno predvidel v 3. točki izreka sklepa o uvedbi postopka ugotavljanja kršitve 5. člena ZPOmK z navedbo, da lahko določbe Dogovora *posamično ali v povezavi z drugimi določbami* izkazujejo omejevalni cilj. Na podlagi pojasnil obeh strank Urad ocenjuje, da predmetna določba Dogovora ne predstavlja kršitve ZPOmK.

E Uporaba 3. odst. 5 člena

41) Festival Ljubljana v svojem dopisu z dne 23. 01. 2001 (nepopolno) citira določbe tretjega odstavka 5. člena ZPOmK, pri obravnavi posameznih očitanih kršitev pa se sklicuje na uporabo navedene določbe. V povezavi s tem je treba ugotoviti naslednje: ZPOmK ni uveljavil popolne prepovedi omejevalnih sporazumov in dopušča določene izjeme. Merila, na podlagi katerih se ocenjuje utemeljenost za podelitev izjeme od splošne prepovedi omejevalnih sporazumov, so določena v 3. odstavku 5. člena ZPOmK. Ta določa, da se prvi odstavek 5. člena ne uporablja za sporazume, če ti prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali razdelitve dobrin ali pospešujejo tehnični in gospodarski razvoj, pri tem pa zagotavljajo uporabnikom pravičen delež doseženih koristi. Ne glede na navedeno pa ti sporazumi ne smejo nalagati udeležnim podjetjem omejitev, ki niso nujne za doseganje navedenih ciljev in dajati udeležnim podjetjem možnosti, da bi izključila pomemben del konkurence glede predmetov pogodbe. Taki sporazumi so po svoji naravi še vedno omejevalni sporazumi, vendar se zaradi njihove skladnosti s tretjim odstavkom 5. člena prvi odstavek 5. člena ne uporablja.

42) Iz povedanega izhaja, da je določba tretjega odstavka 5. člena določba materialne narave. Zakon predvideva dve procesni možnosti za uporabo meril iz tretjega odstavka 5. člena ZPOmK. Prvo možnost predstavlja podelitev posamične izjeme s strani Urada na podlagi prvega odstavka 7. člena ZPOmK, ki se glasi (*cit.*): "Na zahtevo enega ali več udeleženi podjetij lahko urad odloči, da je sporazum v skladu s tretjim odstavkom 5. člena in zato ni prepovedan in ničen." Prvi odstavek 7. člena ZPOmK je torej določba procesne narave, ki določa način uporabe meril tretjega odstavka 5. člena ZPOmK. Iz besedila predmetnega člena izhaja, da je mogoče postopek za podelitev posamične izjeme začeti le na zahtevo enega ali več udeleženi podjetij. Iz tega sledi, da Urad ne presoja po uradni dolžnosti skladnosti določenega omejevalnega sporazuma s tretjim odstavkom 5. člena ZPOmK.

43) Drugo procesno možnost uporabe meril iz tretjega odstavka 5. člena je ZPOmK predvidel v 9. členu. Ta določa, da Vlada z Uredbo določi, katere skupine sporazumov iz prvega odstavka 5. člena ZPOmK ustrezajo pogojem iz tretjega odstavka 5. člena ZPOmK. Obravnavani Dogovor ne izpolnjuje pogojev za t.i. skupinsko izjemo.

44) Ker ne Cankarjev dom ne Festival Ljubljana nista na Urad naslovila zahteve za izdajo posamične izjeme, Urad ni presojal skladnosti Dogovora z določbo tretjega odstavka 5. člena ZPOmK. Vseeno je mogoče že na prvi pogled ugotoviti, da najmanj dve od ugotovljenih kršitev, t.j. skupni bojkot in cenovna diskriminacija, ne moreta izpolnjevati pogojev iz tretjega odstavka 5. člena ZPOmK, saj dajeta udeleženi podjetjem možnost, da izključita pomemben del konkurence oziroma jim nalagata omejitve, ki niso nujne za doseganje navedenih ciljev.

Glede na obrazloženo je Urad odločil tako, kot izhaja iz izreka odločbe.

PRAVNI POUK:

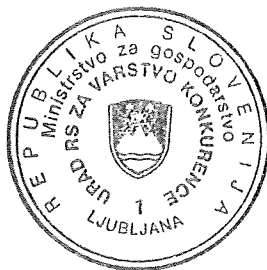
Zoper to odločbo je mogoče vložiti tožbo v upravnem sporu pri Upravnem sodišču, oddelek v Ljubljani, Tržaška cesta 68a, v roku trideset (30) dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Tožba se lahko da tudi na zapisnik pri pristojnem sodišču. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto ali ko je bila dana na zapisnik.

Pripravil:
Matej Kavčič

Vročiti:

- arhiv, tu;
- Cankarjev dom
- Festival Ljubljana

Andrej Plahutnik
DIREKTOR

